

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.014/2014/4. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Gőz Péter ügyvéd ügyintézésével a Dr. Gőz Ügyvédi Iroda (címe) által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - Dr. ... jogtanácsos (címe) által képviselt **alperes neve** (címe) alperes ellen jogalap nélküli gazdagodás iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 5.P.20.409/2013/9. számú ítélete ellen a felperes által 10. sorszámmal benyújtott és 11. sorszámmal indokolt fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A felperes köteles megfizetni az államnak 81 600 (Nyolcvanegyezer-hatszáz) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A felperes szolgáltató a **finanszírozó1** finanszírozóval 2004. október 28-án, a **finanszírozó2-vel** 2005. május 31-én szerződést kötött egészségügyi, otthoni szakápolás szolgáltatás nyújtására és finanszírozására. A felperes a szolgáltatásához igénybe vehetett más szolgáltatót, a tevékenységét saját munkavállalóival, és megbízási, valamint közreműködői szerződés alapján egyéni vállalkozók, gazdasági társaságok igénybevételevel látta el.

Az alperes a felperesnél a 2006-2009. évekre vonatkozóan helyi adóellenőrzést végzett, az 51.249-1/2012. számú határozatában 1 019 400 forint iparűzési adóhiányt állapított meg és 101 940 forint adóbírságot írt elő. A határozat indokolása szerint a felperes a 815. (Alvállalkozói teljesítés) főkönyvi számlán szerepeltette és számolta el a finanszírozási szerződés teljesítéséhez igénybe vett gazdasági társaságok, egyéni vállalkozók számláit. Azokkal iparűzési adóbevallásaiban a nettó árbevételét csökkentette, továbbszámolt közvetített szolgáltatásként, illetve alvállalkozói teljesítésként érvényesítette. A helyi adózásról szóló 1990. évi C. törvény (Htv.) 52. § 40. pontja alapján az igénybe vett szolgáltatások sem alvállalkozói teljesítésnek, sem továbbszámolható közvetített

szolgáltatásnak nem minősültek. A felperes által vásárolt egészségügyi szolgáltatás igénybe vett szolgáltatás, azzal az iparűzési adó nem csökkenthető.

A ... Kormányhivatal az elsőfokú adóhatóság alperes határozatát IX-B-005/00557-3/2012. számú határozatával helybenhagyta.

Az alperes a 293/2013/152808., majd a 293/2/2013/152808. számú határozatával részletfizetést engedélyezett, a felperes az adóhiányt megfizette.

A felperes a módosított keresetében az alperest 1 019 400 forint és késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni. Indokai szerint az adóhatóság helytelenül kötelezte őt iparűzési adó megfizetésére, azt követeli vissza. A közreműködők az adót bevallották, megfizették. Ezért nem kötelezhető ugyanazon tevékenység után az adófizetésére, mert ez a kettős adóztatás tilalmába ütközik, a kétszeres fizetéssel az alperes jogalap nélkül gazdagodott.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Védekezése szerint iparűzési adófizetésre kötelezett a felperes, és a közreműködői köre is. A gazdagodásáról, a felperes kétszeres fizetéséről nem lehet szó.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg 61 200 forint illetéket.

Az indokolásában a Ptk. 361. §-ának (1) bekezdése felhívásával kifejtette, hogy az szubszidiárius jellegű rendelkezés, csak akkor alkalmazható, ha a felek között jogviszony hiányában a jogvita más szabályok alapján nem bírálható el. A jogalap nélküli gazdagodás megállapítására akkor van jogi lehetőség, ha: a) kimutatható vagyoni előny, b) az előny megszerzése jogalap nélkül történt, c) az előnyhöz az alperes a felperes rovására jutott.

A felperes követelése tekintetében azonban e feltételek egyike sem valósult meg: a keresettel érintett fizetési kötelezettség tekintetében a felek között adójogviszony állt fenn. A jogvita adójogi jellegű, az a helyi adózásról szóló 1990. évi C. törvény (Htv.) rendelkezései alapján bírálható el. A fizetési kötelezettség e jogszabályon alapult, az alperes, mint önkormányzati adóhatóság erre alapítottnan hozott határozatot, melyet a ... Kormányhivatal, mint másodfokú adóhatóság felülbírált.

A felperes e perben felhozott indokait az adóhatósági eljárásban az adóügy elbírálására hatáskörrel rendelkező szervek vizsgálták. A felperes érveléséből kitűnően a jogerős adóhatósági határozattal nem értett egyet, az általa állított jogszabálysértés vizsgálatára azonban a Pp. XX. fejezete szerinti közigazgatási per keretein belül lett volna eljárásjogi lehetőség. A tévesnek ítélt adóelőírást e speciális hatáskörű bíróság előtt támadhatta volna meg.

Az alperes nem alaptalan vagyoni előnyhöz jutott, hanem a Htv. 35-36.§-ai alapján állapított meg és szedett be adót. Nem jogalap nélkül, hanem adójogi alapon keletkezett a felperes fizetési kötelezettsége.

Nem gazdagodott az alperes a felperes hátrányára, nincs szó kétszeres fizetésről. A felperes és a közreműködők önálló jogalanyok. Külön-külön kellett bevallaniuk és megfizetniük saját tevékenységük és ezzel szerzett bevételeik után az iparűzési adót. Az alanyi kör tehát eltérő, az alperes a felperessel és a közreműködőkkel külön-külön áll adójogviszonyban. A felperes az alperesnek az adót nem kétszer, csak egyszer fizette meg, és csak a saját, az Htv. alapján iparűzési adó alá eső tevékenysége után.

Az elsőfokú bíróság a pereszes felperest a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján kötelezte a kereseti illeték megfizetésére. Az alperes perköltséget nem igényelt, arról a Pp. 78. § (2) bekezdés szerint nem rendelkezett.

A felperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását, az alperes keresete szerinti marasztalását kérte. Érvei szerint tévedett az elsőfokú bíróság akkor, amikor a jogalap nélküli gazdagodás címén az alperes marasztalásra nem látott lehetőséget. A BH2010. 333. szám alatt közzétett, a jogalap nélküli gazdagodás szabályainak az alkalmazását szerződéses jogviszony fennállása esetén sem kizáró eseti döntésre hivatkozással állította keresete megalapozottságát.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság érdemben és indokaiban egyaránt helyes ítéletének a helybenhagyását kérte.

A fellebbezés nem alapos.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az ítélezése alapjául elfogadta, az érdemben helyes keresetet elutasító rendelkezésének az egyébként teljes körben osztott jogi indokainak a megismétlését az ítélet tábla szükségtelennek tartotta. Az indokolást a felperes fellebbezési érveinek az értékelésével egészítette ki a következőkkel.

A közigazgatási intézkedések nyomán létrejövő jogviszonyok nem vonhatók a Polgári Törvénykönyv 1. §-ának (1) bekezdése szerinti vagyoni viszonyok körébe, s nem kényszeríthetők ki polgári jogi eszközökkel.

A jelen esetben a felek közötti adójogviszonyban polgári jogi kötelelem keletkeztető az alperes által államigazgatási jogkörben okozott kár lehet.

Helyesen foglalt azonban az elsőfokú bíróság úgy állást, hogy a felperes perbe vitt követeléséről az általa megjelölt jogcímen, a Ptk. 361. §-ában szabályozott jogalap nélküli gazdagodás szabályainak az alkalmazásával kellett határoznia, miután kifejezetten kérte a közigazgatási jogkörben okozott kárért való felelősség szabályainak a mellőzését.

Az adóigazgatási eljárásban hozott jogerős közigazgatási határozat alapján a felperes által teljesített adófizetési kötelezettség azonban nem keletkeztetett a felek között polgári jogi jogviszonyt, az adó megfizetése nem jogalap nélküli gazdálkodás kötelmét keletkeztető tény.

A jogalap nélküli gazdagodás elsőfokú bíróság által helyesen megjelölt szubszidiárius szabályának az alkalmazására csak akkor kerülhet sor, ha a gazdagodó és a sérelmet szenvedett fél között más jogviszony nem áll fenn. Márpedig a felperes által állított alperesi gazdagodás az alapjogviszonyban, az adójogi jogviszonyban, és nem attól függetlenül történt. Ezért a jogvita a felek adójogviszonyára irányadó speciális szabályok szerint bírálható csak el.

Ezen túl a gazdagodás azért sem lehet alaptalan, mert az alperes a felperes által állított a vagyoni előnyhöz adójogi jogcímen, jogerős adóhatósági határozat alapján jutott, az őt az előny megtartására feljogosítja.

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) 1. §-ának (1) bekezdésében foglaltak szerint e törvény célja az adózás rendjének, az adózók és az adóhatóságok

jogainak és kötelezettségeinek egységes szabályozása, a hatálya kiterjed a 4. § (1) bekezdés a) pontja alapján az adóval összefüggő, az önkormányzat javára teljesítendő, törvényen alapuló kötelező befizetésre (adó) is, míg a (3) bekezdés b) pontja alapján ha a törvény másként nem rendelkezik, az adó-visszaigénylés és az adó-visszatérítés tekintetében a költségvetési támogatásra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

A felperes az őt ért sérelmet az adófizetési kötelezettségét megállapító határozat jogszabálysértő voltában jelölte meg. E sérelem pedig, amennyiben alapos, visszatérítési igényt keletkeztethető módon az Art. rendelkezései szerint orvosolható: a 135. § (1) bekezdése alapján a felettes szerv vagy a bíróság által még el nem bírált jogszabálysértő határozat módosításával vagy visszavonásával; az adózó által fellebbezés, felügyeleti intézkedés, vagy a 143. § (1) bekezdése alapján a jogszabálysértő másodfokú jogerős adóhatósági határozat bírósági felülvizsgálatának a kezdeményezésével.

Az ítéletábra a fellebbezés érvei ellenében kiemeli a Legfelsőbb Bíróság által a BH2010. 200. szám alatt közzétett eseti döntésében is kifejtetteket, mely szerint az adóhatóság fizetési kötelezettsége vonatkozásában a Ptk. szabályok alkalmazásának nincs helye, a felek között fennálló közigazgatási, adójogi jogviszony még részben sem változik át a Ptk. szerinti magánjogi jogviszonnyá. Az EBH2006. 1461. számú eseti döntésében arra mutatott rá a Legfelsőbb Bíróság, hogy amennyiben a jogszabálysértő adóhatósági határozat következtében az adózónak visszatérítési igénye keletkezik, a jogvita a felek között adójogi jogviszonyból ered, így annak elbírálására is az adójogi jogszabályi rendelkezések az irányadók. Az adóhatóság és az adózó között jogszabálysértő határozatból eredő visszafizetési kötelezettség tekintetében kizárólag közigazgatási, adójogi jogviszony áll fenn. Az ilyen jogviszony alanyai közötti követelés, illetve fizetési kötelezettség jogkövetkezményeire vonatkozóan - kifejezetten erre irányuló adójogi jogszabályi felhatalmazás hiányában - a Ptk. szerinti szabályok alkalmazásának nincs helye (BH2000. 443).

Az ítéletábra a felperes fellebbezését a Pp. 256/A. § (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta, a fent kifejtett indokai alapján a fellebbezés érveinek az értékelésével jogszabálysértést nem állapított meg, egyetértett az elsőfokú bíróság azon jogkövetkeztetésével, hogy a felperes igényérvényesítése az alperessel szemben eredményre nem vezethetett.

Az ítéletábra ezért az elsőfokú bíróság érdemben és indokaiban egyaránt helyes ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A pereszes felperes a 6/1986. (VI.26.) IM számú rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján köteles megfizetni az államnak az Itv. 39. §-ának (1) és a 46. §-ának (1) bekezdése alapján a fellebbezésében vitássá tett követelés, mint illetékalap után a 8 % mértékű fellebbezési illetéket. Az alperes perköltséget nem igényelt, ezért arról a Pp. 78. §-ának (2) bekezdés alapján az ítéletábrának sem kellett rendelkeznie.

D e b r e c e n, 2014. március 11.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Kocsis Ottília s.k. előadó bíró, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

- kiadó -